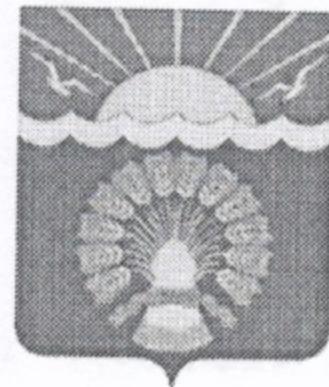

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
ЧУРАКАЙ АВЫЛЫ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ
423746, Чуракай авылы, Совет ур.,
69нчы йорт. Тел.:(85552)3 44 65;
E-mail: chrk.akt@yandex.ru

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
ЧУРАКАЕВСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ АКТАНЫШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
423746, село Чуракаево, ул. Советская,
дом 69. Тел.:(85552)3 44 65
E-mail: chrk.akt @yandex.ru

КАРАР
09 февраль 2022 ел

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
№6

**2022-2024 елларга Актаныш муниципаль районы Чуракай авыл
жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программы турында**

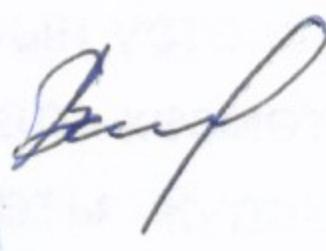
Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру максатларында, «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ санлы Федераль законны, Татарстан Республикасының 2010 елның 21 гыйнварындагы Законын үтәү йөзеннән, "Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында" Татарстан Республикасы законы N 7-ТРЗ Чуракай авыл жирлеге башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. "2022-2024 елларга Актаныш муниципаль районы Чуракай авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү" максатчан программын 1 нче санлы күшүмтә нигезендә расларга.
2. Элеге каарны Актаныш муниципаль районының рәсми сайтында <http://Aktanysh.tatarstan.ru>. һәм Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмати порталында бастырып чыгарырга.
3. Элеге каарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Чуракай авыл жирлеге
башкарма комитет житәкчесе

 Р.Р.Хайдаров

Чуракай жирлеге
башкарма комитеты карарына
№6 09.02.2022 ел
1 нче санлы күшымта

Актаныш муниципаль районы Чуракай авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү програмасы

Программаның исеме:	«Актаныш муниципаль районы Чуракай авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү програмасы»
Программаның Заказчысы:	Актаныш муниципаль районы Чуракай авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның заказчысы:	Актаныш муниципаль районы "Чуракай авыл жирлеке" муниципаль берәмлеге башлыгы
Программаның нигезе:	«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ санлы Федераль закон һәм 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законы “Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында”
Программаның максатлары:	Чуракай авыл жирлеге буенча кече һәм урта бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру; -кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү хисабына жирлек халкының икътисади күтәрелеш һәм мәшгульлеге проблемаларын хәл итү;
Программаның бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> Чуракай авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү инфраструктурасын үстерү; Кече һәм урта бизнестан барлык дәрәҗәдәге бюджетларга салым керемнәрен арттыру; Кече һәм урта эшмәкәрлекнең инвестицион активлыгын арттыру. Жир мөнәсәбәтләрен камилләштерү һәм жир базарын үстерү; Минималь хезмәт хакы күләмен минималь куллану бюджеты күләмнән ким булмаган күләмдә тәэмин итү; Коммуникацияләр системасын үстерү бизнес-хакимият-жәмгыяты; Халыкны эш белән тәэмин итү өлкәсендә районның баланслы икътисади сәясәтен исәпкә алып, эшсез халыкны кече һәм урта бизнес өлкәсенә жәлеп итү өчен өстәмә стимуллар булдыру; Кече һәм урта бизнес өлкәсендә мәшгульләрне социаль яклау белән тәэмин итү.

	9. Халыкның тормыш шартларын яхшыртуда кече һәм урта бизнесның ролен арттыру.
Чарапарны тормышка ашыру сроклары	2022-2024 еллар

Программа бүлекләре:

1. Чуракай авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау.
2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү.
3. Программаның социаль-икътисади нәтижәлелегенә көтелгән бәя.
4. Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре.
5. Программаның төп чарапары эшләнгән юнәлешләр
6. Программаны тормышка ашыру механизмы.
7. Чуракай авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программының төп чарапары.

1. Чуракай авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау

Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү хужалық итүнең базар системасының аерылгысыз элементы булып тора. Базар икътисады алга киткән илләрдә кече эшмәкәрлек дәүләт икътисадының нигезе, хужалық үсесе этәргече булып тора, чөнки бу теләсә кайсы жәмғияттәнең эшлекле тормышының ин динамик һәм сыйылмалы формасы.

Хужалық итүнең базар системасы шартларында кече һәм урта эшкуарлыкның аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

үз тормышын мөстәкыйль тәэмин итүче һәм лаеклы тормыш дәрәҗәсен тәэмин итүче һәм гражданлық жәмғияттенең тотрыкландыручы сәяси кече булып торучы урта сыйныф өлешен арттыру;

кече һәм урта эшкуарлык секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, жәмғияттә эшсезлек дәрәҗәсен һәм социаль киеренкелекне киметү;

халыкның төп массасының ижтимагый психологиясен һәм тормыш ориентирларын үзгәрту;

кече һәм урта эшмәкәрлекнең сыйылмалы һәм тиз арада житештерү структурасын үзгәртеп кору, яңа технологияләр һәм фәнни эшләнмәләр булдыру һәм куллану.

Шуңа бәйле рәвештә Татарстан Республикасы Актаныш районы Чуракай авыл жирлеге буенча кече эшмәкәрлекне үстерү программын эшләү һәм гамәлгә ашыру зарурлығы туа.

Өлөгө программа «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ санлы Федераль закон һәм «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындағы 7-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә эшләнгән.

Безнең жирлектә бүген бизнесны актив үстерү өчен барлық ресурслар да бар, ул Россия Федерациясе Хөкүмәтенен, Татарстан Республикасының һәм жирле үзидарә органнарының максатчан сәясәте аркасында көчәя бара. Актаныш муниципаль районы Чуракай авыл жирлеге.

Кече эшмәкәрлек 01.01.2022 түбәндәге күрсәткечләр белән характерлана:

№ т/б	Күрсәткеч атамасы	Үлчәү берәмлекләре	2020 елга хисап	2021 елга хисап	2021г елга хисап
1	Чуракай авыл жирлеге буенча теркәлгән кече предприятиеләр саны	берәм.	3	3	3
2	Алардан: Авыл хужалығы Сәүдә һәм жәмәгать туклануы	берәм. берәм.	3 3	3 3	3
3	Шәхси эшмәкәрләр буларак теркәлгән физик затлар саны кече предприятиеләр юридик зат оештырмыйча физик затлар	кеше берәм. берәм.	3 3 3	3 3 3	3
4	Кече предприятиеләр буенча (тышкы яраштыручылардан башка) хезмәткәрләрнең исәмлек буенча уртacha саны шул исәптән, икътисад тармаклары буенча: Авыл хужалығы Сәүдә һәм жәмәгать туклануы	кеше кеше кеше	86 84 2	86 84 2	86 84 2
5	Кече предприятиеләр хезмәткәрләренә исәпләнгән хезмәт хакы фонды (тышкы яраштыручылардан)	мен сум	20640	20640	20640
6	Кече предприятиеләр хезмәткәрләренең уртacha хезмәт хакы	мен сум	20000	20000	20000

Таблицада китерелгән мәгълүматлардан күренгәнчә, тәп күрсәткечләрнең динамикасы тотрыклы уңай динамикага ия. Шулай итеп, 2021-2024 елларда кече предприятиеләр саны артмаган, эшчеләр саны артмаган, хезмәт хакы артмаган.

2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Хәзерге вакытта кече эшмәкәрлек Чуракай авыл жирлегендә шактый ныклы позицияләр алыш баруга карамастан, кайбер проблемалар элеккечә хәл ителмәгән килеш кала.

Жирлеккә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеген totkarlaучы факторлар булып торалар:

-инвестицион ресурслардан файдалану кыен, кредит ресурсларыннан авыр файдалану фонында үз финанс чарапарының житмәве;

-кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының гамәлдәге законнардагы үзгәрешләр түрүнде тиешле дәрәжәдә хәбәрдар булмавы, административ киртәләр һәм эшкуарлык эшчәнлеген башкарганда хакимият органнарының төгәл регламентлары булмау;

Эшмәкәрлек эшчәнлеге субъектлары тарафыннан каарлар кабул итүне һәм тормышка ашыруны таләп итә торган проблемалар булып тора:

-кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының зур булмаган социаль җаваплылығы;

Булган каршылыкларны җиңеп чыгу һәм Чуракай авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкның алга таба үсеше мәгълүмати, мәгариф, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм күрсәту, эшлекле элементләр һәм кооперацияне җайга салу, шулай ук эшмәкәрләргә күмәк ихтыяж туарга мөмкин булган башка аспектларда ярдәм күрсәту юлы белән урыннарда аны үстерү өчен уңайлы шартлар тудыру буенча максатчан эш нигезендә генә мөмкин. Программа билгеләнгән максатларга ирешү өчен хакимиятнең жирле органнары, шулай ук дәүләтнеке булмаган оешмалар тырышлыгын берләштерергә һәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

Программаның социаль-икътисади нәтижәлелеген бәяләү

Программа Чуракай авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне алга таба үстерү өчен уңай шартлар тудыруга юнәлтелгән чарапар комплексын үз эченә ала.

Программаның үтәлеше ярдәм итәчәк:

- жирлекнең икътисади һәм социаль тотрыклылыгының иң мөһим элементларыннан берсе буларак, кече һәм урта эшмәкәрлек эшчәнлеген һәм булдыруны стимуллаштыручи уңайлы икътисади мохит формалаштыру;

- кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү темпларын арттыру, эшчәнлек өлкәләрен киңәйтү һәм кече һәм урта предприятиеләре икътисадый ныгыту;

- эш белән тәэмин итүнең өстәмә мөмкинлекләре барлыкка килү, кече һәм урта эшмәкәрлектә эшләүче хезмәткәрләрнең хезмәт хакын арттыру;

- товар базарын көндәшлеккә сәләтле продукция һәм жирле житештерү хезмәтләре белән баюту;

4 . Эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре.

Авыл жирлеге халкының тормыш-көнкүрешен яхшыртуга юнәлдерелгән тотрыкли икътисади үсешне тәэмин итү максатыннан, эшмәкәрлек эшчәнлегенең өстенлекле төрләре билгеләнде:

- авыл хужалыгы продукциясе житештерү;
- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәту;
- социаль хезмәт күрсәту өлкәсе;

5. Программаның төп чарапары эшләнгән юнәлешләр

1.Кече һәм урта эшкуарлыкны нәтижәле үстерү өчен хокукый базаны камилләштерү һәм административ киртәләрне киметү.

2. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә мәгълүмати-консультацион ярдәм күрсәту.

3. Чуракай авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлек түрүнде уңай имиджын һәм уңай жәмәгатьчелек фикерен формалаштыру.

4. Кече һәм урта эшмәкәрлек өчен квалификацияле кадрлар әзерләү.

5. Яшьләрнең һәм эшсезләрнең эшмәкәрлек инициативасын хуплау һәм стимуллаштыру.

6. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары, шулай ук кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары арасында хакимият органнары белән партнерлык мөнәсәбәтләре урнаштыруга булышлык күрсәтү.

6. Программаны тормышка ашыру механизмы

Программа белән идарә итү	Чуракай авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаны финанслау	Бюджеттан тыш чыганаклар, кече һәм урта бизнес субъектларының үз акчалары Чуракай авыл жирлеге
Программаны төп эшләүчеләре	Чуракай авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның үтәлешиен контролльдә тоту	Чуракай авыл жирлеге Советы

Актаныш муниципаль районы Чуракай авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлек үсеш программасының төп чаralары

№	Чаralар исемлеге	Нәтижә	Финанслау чыганагы				
1	2	3	4	1. Кече эшмәкәрлекне нәтижәле үстерү өчен хокукий базаны камилләштерү һәм административ киртәләрне киметү			
1	Эшмәкәрлек өлкәсендә норматив-хокукий база булдыру	Кече эшкуарлыкка ярдәм итү буенча нәтижәле оештыру һәм башка чаralар үткәрү	Финанслан мыйча				
2	Кече эшмәкәрлекне үстерүгә комачаулаучы административ киртәләрне бетерү. Контроль-рөхсәт практикасын оптимальләштерү юлы белән дәүләт, кулланучылар һәм эшкуарлар мәнфәгатьләрен яраштыруны тәэммин итү	Соратып алына торган документларның тулы исемлеген һәм аларны һәр этапта, шул исәптән һәр этапта карауның конкрет срокларын күрсәтеп, район хезмәтләре эшчәнлегенең төгәл, ачык регламентын булдыру: жир кишәрлекләрен милеккә (арендага) рәсмиләштерү, төзелеш һәм реконструкция өчен проект документларын карау, элмә такталарга һәм реклама мәгълүматларына рөхсәтләр рәсмиләштерү, биналарны торак булмаган торактан күчерү, биналарны	Финанслан мыйча				

		үзгәртеп планлаштыруға рөхсәтләр рәсмиләштеру һ. б.	
3	Коррупциягә каршы көрәшкә юнәлдерелгән чараларны камилләштеру түрінде тәкъдимнәр өзөрләү	Коррупциягә каршы көрәш, бизнесны алып баруның этик дәрәжәсен күтәрү, кече эшкуарлық субъектларының хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау	Финанслан мыйча

2. Эшкуарлыкны инновацион үстерү (инфраструктуралы үстерү, инновацион потенциалны гамәлгә ашыру, яшьләрне инновацион процесска жәлеп итү)

1	Яшьләрне эшкуарлыкка жәлеп итүгә ярдәм итүче чаралар комплексын уздыру, шул исәптән укыту, мәгълүмат белән тәэммин итү.	Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә жәлеп итү. Яшь белгечләрне эшкә урнаштыру мәсьәләсен өлешчә хәл итү	ТР бюджеты
---	---	---	------------

3. Кече эшмәкәрлек субъектларына финанс-кредит һәм мәлкәт ярдәме күрсәту

1	Кече эшмәкәрлек субъектларына дәүләт ярдәме қысаларында чараларны гамәлгә ашыруда федераль һәм республика дәүләт хакимиите структураларына ярдәм күрсәту.	Эшкуарлыкны үстерүгә юнәлдерелгән федераль һәм республика программаларында катнашучы кече эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру	Финанслан мыйча
2	Кече эшкуарлык субъектларына инвестицион проектларны гамәлгә ашыру өчен инвесторлар эзләүдә ярдәм итү	Кече эшкуарлык субъектларының потенциаль инвесторлар белән үзара хезмәттәшлеген оештыру, кече эшкуарлык субъектларының инвестицион проектларын гамәлгә ашыру өчен банк финансавын һәм шәхси капиталын жәлеп итү	Финанслан мыйча
3	Актаныш муниципаль районы икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында, Чуракай авыл жирлегендә кече эшмәкәрлек субъектларына жир кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәэммин итү, эшмәкәрләрнең районда үткәрелә торган тендерлар, аукционнар түрүнде хәбәрдарлыгын арттыру	Шәһәр икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында, кече предприятиеләрне жир кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәэммин итү, эшмәкәрләрнең районда үткәрелә торган тендерлар, аукционнар түрүнде хәбәрдарлыгын арттыру	Финанслан мыйча
4	Кече эшмәкәрлек субъектларын муниципаль заказны үтәүгә кызыксындыру һәм жәлеп итү	Кече эшкуарлык субъектларын муниципаль заказлар буенча конкурсларда һәм аукционнарда катнашуға кызыксындыру һәм жәлеп итү	Финанслан мыйча

4. Кече эшкуарлыкка мәгълүмати-консультация ярдәме

1	Районда кече эшмәкәрлеккә ярдәм һәм аны үстерү өлкәсендә үткәрелә торган чараларга мәгълүмати ярдәм күрсәту.	Кече һәм урта бизнес вәкилләренән алдынгы эш тәжрибәсен системалаштыру һәм тарату.	Финанслан мыйча
2	Кече эшмәкәрлек субъектлары, районның жирле үзидарә органнары катнашында "түгәрәк" ёстәлләр, семинарлар, конференцияләр үткәрү;	Кече эшкуарлык субъектларының һәм жирле үзидарә органнарының үзара хезмәттәшлеген жайга салу, эшкуарлыкны үстерүнен актуаль мәсьәләләрен яктырту һәм аларны хәл итү турында уртак тәкъдимнәр.	Финанслан мыйча

5. Эшмәкәрнең үңай имиджын һәм кече эшмәкәрлек турында үңай жәмәгатьчелек фикерен формалаштыру

1	Кече эшмәкәрлек субъектларын Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациясе территориясендә үткәрелә торган күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә, конкурсларда катнашуға жәлеп итү	Эшкуарлыкка ярдәм итү, эшкуарлык эшчәнлегенән ин яхши субъектлары эшненән алдынгы тәжрибәсен тарату, кече һәм урта бизнесның ролен һәм өһәмиятен пропагандалау	Финанслан мыйча
---	--	--	-----------------

6. Кече эшмәкәрлек өчен квалификацияле кадрлар әзерләү

1	Белем бириү программаларын, шул исәптән квалификация күтәрү, бер тапкыр лекцияләр, стажировка, семинарлар үткәрү	Эшмәкәрләрнең белемлелеген арттыру	Финанслан мыйча
2	Законнар үзгәрүгә бәйле рәвештә кече эшкуарлык мәсьәләләре буенча гамәли семинарлар уздыру	Кече эшкуарлык субъектларына сәүдә, көнкүреш һәм башка хезмәтләр күрсәткәндә хокук бозуларны булдырмау максатларында законнардагы үзгәрешләр турында хәбәр итү	Финанслан мыйча
3	Эшкуарларга социаль-хезмәт мөнәсәбәтләре, хезмәтне саклау мәсьәләләре буенча методик һәм гамәли ярдәм күрсәту	Хезмәт законнары өлкәсендә эшмәкәрлек структураларының белем дәрәҗәсен күтәрү	Финанслан мыйча

7. Яшьләрнең һәм эшсезләрнең эшмәкәрлек инициативасын хуплау һәм стимуллаштыру

1	Эшкуарлык эшчәнлеге субъектларының югары уку йортлары һәм мәшгульлек үзәкләре белән үзара хезмәттәшлеген оештыру	Яшьләрнең эшмәкәрлек эшчәнлеген стимуллаштыру, эшкә урнашу проблемалары белән очрашкан гражданнарның мәшгульлегенә булышлык күрсәту	Финанслан мыйча
---	--	---	-----------------

2	Эшмәкәрлек нигезләре буенча шәхси консультацияләр үткәру	Эшчәнлеге Бизнес алып бару нигезләре турында хокукий грамоталылыкны һәм хәбәрдарлыкны арттыру	Финанслан мыйча
3	Яңа эш башлаучы эшмәкәрләргә ярдәм итү чаралары - Лизинг-Грант	Үз бизнесыңы булдыруда яшьләрнең эшмәкәрлек инициативасын хуплау	ТР бюджеты

8.ТКХ өлкәсендә әшмәкәрлекне үстерүне стимуллаштыру

1	ТКХ өлкәсендә кадрлар өзөрләү	Кадрларның, шул исәптән ТКХ өлкәсендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыруchy	Финансланмыйча
---	-------------------------------	--	----------------